

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – III. ÉVFOLYAM – 6. SZÁM, 2010. FEB. 7.

Szeretett testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Szokás mondani: „*A pokolba vezető út is jószándékkal van kiköveztve.*” Ma afelett szeretnék veletek együtt elgondolkodni, milyen veszélyekre hívja fel a felolvasott fejezetben Jézus a buzgó hívők figyelmét, valamint afelett, miben látja Jézus az igazi hitbeli buzgósághoz való kulcsot. Mindezek a gondolatok azért születtek meg bennem, mert szerete a világon elterjedt az egyház iránti bi-

I. A farizeus és a farizeizmus

Jézus két embert mutat be e példázatában. Az első a farizeus. A farizeus szó az évek során a képmutatásnak lett a gúnyszinonimája. Ám nem volt ez így mindig. A farizeus szó azt jelenti: elkülönített, tiszta. Azok a buzgó zsidók nevezték el így magukat, akik a babiloni fogságból hazatérve, azzal a legjobb szándékkal, hogy soha többé nem akarnak az igaz hittől eltérni és Isten ítéletét ezzel újra magukra vonni, szigorú dogmatikai és etikai rendszert dolgoztak ki

Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta: „Két ember ment fel a templomba imádkozni: az egyik farizeus, a másik vámszedő. A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Isten, hálat adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. Bőjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek. A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek. Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert mindenki, aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.”

Lk 18:9-14

zalmatlanság és szkepticizmus, és világos, hogy ma egészen más utakat kell keresni arra vonatkozóan, hogy miként közelítse meg a világ káoszában élő ember az Istent, amikor a régen felállított működő rendszerek és szokások által ez már csaknem lehetetlen. A farizeizmus-hoz való hajlam kiküszöbölése talán az egyik jó lépés, miként lehetne ismét Jézus nevében megszólítani a mai korszak emberét.

és ahhoz tartották magukat. Hasonló igyekezetet láthattunk a szerzetesrendek kialakulása kezdetében, sőt, a reformáció virágkorában is. A farizeizmus tehát Isten iránti igaz szeretetből született és nem volt nagyobb kitüntetés, mint az, ha valakit farizeusnak tartottak. Hasonló méltóság volt ez, mint amikor ma a saját református hithőseinkre gondolunk vissza. Annál meglepőbb, ha végigolvassuk mind a négy evangéliumot, hogy

az egyedüli embercsoport, amelyet Jézus igaz haraggal és felindulással illetett – a templom előtt álló kalmárokat kivéve – a farizeusok csoportja volt. Nem a vámszedők, nem a paráznák, nem a képtelkedők, hanem éppen az a réteg, amely igen közel állt Istenhez. Legalábbis azt hitték ők maguk, vagy úgy vélekedett róluk a nyilvánosság. Vajon mi történt az idő múlása során, hogy egészen idáig süllyedt a helyzet? Épp ebben van a figyelmeztetés: a Sátán mindig megpróbál „beleköpni” Isten minden jó művébe, és láthatatlan módon beszívárog mindenbe, ahol látja, hogy az ember Isten közelébe igyekszik. Nyomot hagyott a farizeusi irányzatban, nyomot hagyott a kialakult egyházban, nyomot próbál hagyni a reformált egyházakban is. Az első nyom pedig nem más, mint a lelki életben elért sikerek miatti elbizakodottság, ami a farizeizmus egyik ismérve. Nem tudom, közületek ki hogyan élte meg a megtérés pillanatát, valószínűleg csodálatos örömben, de e csodálatos öröme, mivel gyenge emberek vagyunk, van egy mellékútja is: a hirtelen öntudat, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ez egyrészt gyógyít, másrészt azonban némelyek az új lelki hovatartozásuk miatt radikálissá válnak: számukra minden fekete vagy fehér lesz: a morális fogatkozásban élő ember = nem hívő = gonosz ember = azaz elkárhozott ember, a másik oldalon pedig a hívő – lehetőleg az általunk vallott felekezetből való = jó ember = üdvözült ember. Ezek a túlságosan leegyszerűsített egyenletek a farizeusi körökben is léteztek. Létezett egy jó világ – amelyet csak azok tartoztak, akik az

előírások szerint éltek, és azzal szemben egy ellenséges világ, ahova a többiek tartoztak. Az ilyen látás szükségszerűen odáig vezet, ahová a példázatbeli farizeus is jutott: a másik lenézéséhez, leminősítéséhez anélkül, hogy a másikat a saját problémájában próbálná megérteni és segítségére lenni.

A másik sátáni nyom pedig az, ami nem is annyira az egyén problémája, mint egy vallási közösség problémája: mihelyt ahhoz az állapothoz jut el egy vallás, amelyet megtisztultnak és ideálisnak gondolnak, mindjárt feltámad az igyekezet konzerválni azt, hiszen, úgymond, ez az örökkévaló rend. Csakhogy itt ismét két veszély áll fenn. Az egyik az, hogy ezt a rendet hamar felcserélik a hívők magával Istennel. Isten mint élő, személyes Úr, sokak számára elrejtőzik a parancsok függőnye mögé. Ezért egyre kevesebben vannak, akik ma képesek meglátni Őt, közeledni Hozzá. Azért szaporodik az egyház elleni kritika, mert tulajdonképpen torz kép kínálódik Istenről. Maga Jézus is vádolja a farizeusokat: „Az én Atyám..., akiről ti azt mondjátok, hogy a ti Istenetek, pedig nem ismeritek őt.” (Jn 8,54-55). Az volt az egyik ok, amiért Jézus haragudott a farizeusokra, hogy olyan messze mentek el buzgóságukban, hogy végül minden kísértésbe, amelyet a farizeizmus csak kínálni tudott, beleestek és megakadályozták az Istenhez igaz módon való járulást. Amint Jézus mondta: „Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt. Ti magatok nem mentek be és azokat sem engeditek, akik

be akarnak menni.“ (Mt 23,13)

Ezzel összefügg a másik negatív farizeusi vakvágány: ahhoz, hogy valamilyen állapotot kötelezővé akarjunk konzerálni, szükséges a gyakorolt hatalom. Gondolom, nem szükséges taglalni, milyen eszközök és módszerek voltak - vannak használatban a korai vagy a mai egyházakban ahhoz, hogy az emberek lelkiismeretét uralják, hogy a kárhozattól, vagy akár az Isten vagy az emberek általi megvetettségtől való félelemben tartsák őket. A hatalom egyik legveszélyesebb formája az, amelyik az emberek tudata, öntudata és büntudata felett uralkodik. Ha az ilyenfajta hatalom néhány ember kezébe kerül, szükségszerűen megsérülnek a többiek, szaporodik az intolerancia, az igazságtalanság, a meg nem értés. Az ilyen rendszer, amely a leírt szabályok alapján pálcát tör az emberek élete felett, nem nyerhet lelkeket Istennek, hanem ellenkező pozícióba állítja őket. Vagy az önmegvetésbe vagy a lázadásba. A vallás, amelyben a szabályok és a hagyomány betartására fektetik a hangsúlyt, egy gyönyörű, de szívtelen nőhöz hasonlít, akit végül senki sem akar feleségül venni. Magunk is látjuk, hányan nem akarják ma összekötni életüket az egyházzal éppen emiatt a fogyatkozása miatt, amelyet oly gyakran tanúsít/ott. Ráadásul a félreértett szabály- és hagyományközpontú vallásrendszerben nem csak az Istenkép torzul, hanem az emberkép is. A farizeusi hozzáállás már nem az Isten tökéletességét keresi, hanem egy morálisan tökéletes embermodellt. Persze, ezzel együtt jár az is, hogy valahol mindenki úgy

látja magát, hogy közeledik ehhez a modellhez. A farizeusi látás ahhoz vezetett, hogy elrabolták Istentől a legjellemzőbb tulajdonságát: a könyörületet. A farizeus elfeledkezett arról, hogy az Istenhez vezető út nem az öndicséret, hanem a fájdalomban, bűnbánatban, őszinteségen zajló emberi harc. Az olyan vallásos beállítottság, amely valaha egyszer felállított egy úgymond „örökre működő“ előírásos, de lassan sztatikussá váló rendszert, már nem csak hogy nem tud a haladó, új kihívásokkal küszködő világban válaszokat adni, de nem tud és nem is akar kutatni az ember igazi belső szükségletei után. Ezért harcol például a katolikus egyház is a hívők tömeges visszaesésével. Az 1800-as évek óta a hívők száma 46%-kal csökkent. Mindezek ellenére Jézus nem a tradíciót és a kegyességet vádolja, hanem a tradíciót szív nélkül és a kegyességet őszinteség nélkül. Ezért arra szólít fel, hogy senki az Ő gyermekei közül ne hagyja magát elcsábítani a farizeusi hibák elkövetésére. A saját vállunk veregetése, az önelégedettség pontosan azon keserű füvek adagja, amellyel nem szabad megmérgezni a keresztyénség tiszta és örvendetes evangéliumát, megkeseríteni az élet kenyerét...

II. A vámszedő

Továbbá itt áll előttünk a másik ember: a vámszedő. Mint tudjuk, a vámszedők a leggyűlöltebb rétegnek számítottak, mert zsidó létükre adót szedtek honfitársaiktól a megszálló rómaiak számára. Ez hazaárulásnak minősült és mint olyan, az egyik legmegvetettebb bűn

volt, ezért senki sem állt szóba velük. A kiközösítés tudata súlyos lelki sérüléseket okoz az embernek, mert az természetéből kiindulva szociális lény. Az emberek általi kiközösítés erősen az Édenből való kiűzetésre emlékeztet. Ha környezetünkben nincs, aki szóba állna velünk, könnyen elhisszük, hogy nincsen jogunk élni, vagy legalábbis hogy nincs értelme az életünknek. Ezért különbözött annyira kettejük imádsága, mert a vámszedő a mélységekből szólt, amint a 130. Zsoltárban is elhangzik: „*A mélységből kiáltok hozzád, Uram!*“ (Zsolt 130,1) Amíg az egyik tulajdonképpen magához imádkozott, – mert ha megfigyeljük, csakis a maga érényeit sorolta fel, ezek közül kettő pedig csakis az emberi előírásokra utal, – addig a másik imádságában benne van az őszinteség. Amíg az egyik a maga jótéteményeibe akar kapaszkodni, addig a másik egyedül Isten kegyelmébe. A vámszedő kegyelmet keresett, a farizeus talán csak a maga érényeit jött elmormolni a templomba – mert a jó hívó persze templomba jár. Vagy talán meg akarta magában erősíteni a tudatot, hogy jó ember, aki megfelel a kegyességnek. Nem látta, mint sok hozzá hasonló ember, hogy az érények fitogtatása kétélű kard, mert arra kényszeríti az embert, hogy esetleges morális kudarcait szőnyeg alá sepregesse. Annyira elkerülhetetlen ez a jelenség, hogy emiatt kezdték használni a farizeus jelzót mindenkire, aki nem önmagát adja, aki jobb fénybe állítja magát, aki „vizet prédikál és bort iszik”. Jézus a vámszedő alakja által arra akar tanítani minket, hogy az Istenhez vezető

egyedüli út az őszinteség, az ima átélése, nemcsak elmormolása, hanem komolyan gondolása. A vámszedőnek paradox módon a saját nyomorult helyzete segített abban, hogy megértse Istent, megértse, hogy minden kegyelemből van. Az ő személye nekünk is segít új látást nyerni egymásra: mint olyanokra, akik minden nap azonos pozícióból indulunk, azaz kegyelemre szoruló lények vagyunk mindnyájan, életünk minden percében. Maga Jézus sem osztja fel az embereket itt a földön az üdvözülőkre és elkárhozottakra, hanem azonos esélyt ad mindenkinek őszintesége vagy nem őszintesége, alázata vagy büszkesége alapján. Úgy érzem, hogy nagy és nehéz feladat áll előttünk, amelyhez egyetlen keresztyén sem állhat közömbösen. Jézus ugyanis azt mondta, hogy „*Tegyetek tanítványa minden népet...*” (Mt 28,19) Az idők folyamán az egyház – meg vagyok róla győződve, hogy nagy részben éppen a farizeusi tünetek miatt – inkább veszítette és elveszíti tanítványait. Az erősödő iszlám, amely a statisztikák szerint 25 éven belül elnyeli a keresztyén Európát, Isten felemelt ujja és egyben kérdése is: Mit tettünk a legszebb örömhírrrel, Jézus megváltásának üzenetével? Új missziói utakra van szükség, de már nemesak szavakban, hogy valami újat hirdessünk, hanem igaz lényünkkel, őszinteséggel, alázattal, hogy a világ lássa, hogy az, ami hirdelve volt, abban bízhat, az nem kirakatpolitika, az nem elavultság, hanem reménység, amely nem szégyenít meg. Reménység, amely után minden ember kiált, hiszen elég hallgatni, miről beszélgetnek az

emberek a villamosban, az utcákon, a munkahelyeken.

Jézusnak hittek, mert cselekedetei és szavai összhangban voltak. Alázata, amellyel a keresztre ment és szeretete, amelyet irántunk mindvégig tanúsított, biztos kapaszkodó pont lettek a keresők számára. Ugyanaz az alázat, amelyet a vámszedő is tanúsított, jó kezdete lenne a szép küldetésnek, amelyre Jézus elhívott minket. Jézus mindenkire számít és mindenkivel számol, akit egyszer elhívott. Legyen az Ő bizalma, amelyet elhívásunkkal tanúsított, motiváló

erő ahhoz, hogy felébredjen bennünk a Szentlélek által minden, ami őszinte, ami szép, ami kedves, ami kiben-kiben igazi egyéni kincs. Jézusnak értünk adott élete megérdemli, hogy igazi, őszinte és alázatos hitünk és példánk által az évek során lerakódott szennyréteg eltávolíttassék Jézus nevével.

Ámen

*(Elhangzott 2010. január 31-én,
Š.A. igehirdetésén,
háttérben Gustave Doré
A farizeus és a vámszedő c. műve)*

MINDENNAPI TÖRTÉNET

A béka imája

Egy éjszaka béka brekegése zavarta meg a kolostor kertjében imádkozó szerzetest. Megpróbált nem a brekegésre figyelni – mindhiába. Elfutotta a méreg, és rákiáltott a békára:

– *Csend! Imádkozom!*

A szerzetes kérése – mivel szent ember volt – meghallgatásra talált az égből. Minden teremtmény nyomban elnémulva adta meg neki az imához szükséges csendet.

De ekkor egy hang zavarta meg a barát imáját. Belülről jött, a lelke mélyéből:

– *És ha Isten ugyanolyan szépek találja a béka brekegését, mint a te zsoltáros imádat?!...*

– *Mi tetszhet már az Úrnak egy béka brekegésében?* – válaszolta a szerzetes kelleetlenül. De a hang nem csitult el:

– *Akkor miért teremtette az Isten a békát ilyen hanggal?*

A barát elhatározta, utána jár a kérdésnek. Odaszólt a békának:

– *Brekegj!*

A béka teljesítette a parancsot, hamarosan a környék összes békája csatlakozott hozzá, koncertjük betöltötte az éjszakát. A szerzetes hallgatta, hallgatta a késői békazenét, egyre szebbnek találta, harmonikusan illett a holdfényes éjszakához.

Amikor felállt, hogy cellájába menjen, még hallani vélte a hangot a lelke mélyéből:

– *Régen nem voltunk már ilyen meghittent együtt..* – súgta fülébe a Teremtő...

*(Válogatás Hézszer Gábor
Mindennapi történetek
c. gyűjteményéből)*

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól (a téli időszakban) a Csehtestvér Egyház Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1, 3.emelet). Istentisztelet alatti **gyermekmegőrzés/vasárnapi iskola** ugyanitt az 1. emeleti klubhelyiségben. A gyerekeket az istentiszteleti alkalom előtt egy nappal be kell jelenteni a 723/960913-as telefonszámon.

A gyülekezet lelkipásztora, **Éles György** a +420/776/387179 telefonszámon, valamint az **eles.gyorgy@gmail.com** címen érhető el.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Nemzetiségek Háza magyar irodájában (Vocelova 3, Prága 2), vagy egyéb megegyezés szerinti helyen.

(mille.doremi@gmail.com)

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– Az elmúlt két heti perselypénzzel gyülekeztünk is bekapcsolódott a **SzRKE Diakóniai Központjának gyűjtésébe, melynek célja a Haiti földrengés áldozatainak megsegítése volt.** A kéthetes gyűjtés során gyülekeztünk nagyjából 100 EUR-nak megfelelő összeget gyűjtött össze. A Diakóniai Központ gyűjtése hivatalosan

február 5-ig tartott.

– Gyülekeztünk lelkipásztora szeretné beindítani a **rendszeres, konfirmációra felkészítő hitoktatást.** Olvasóink elnézését kérjük, hogy az aktuális szám helyett az ígért további részleteket csak az ÜZENET következő számában tudjuk leköszölni.

– A múlt heti istentiszteleti alkalmat követően **ülésezett az ÜZENET szerkesztősége.** Reménység szerint az olvasók pozitív változásokat észlelhetnek majd a hetilapban, melynek szerkesztősége Éles György lkp. személyével bővült.

– Egyelőre havi rendszerességgel, de beindulnak a **bibliaórák! Az első alkalomra február 13-án,** szombaton kerül sor, délután 15.00 órai kezdettel, lelkipásztorunk lakásában (Třeboradická 45, Prága 8 – Kobylisy). Megfelelő szintű érdeklődés esetén a bibliaórák ismét a gyülekezeti teremben lesznek megtartva.

– A közeljövőben reménység szerint beindulnak a **gyülekezet honlapja körüli munkák.** A presbitérium úgy döntött, önálló domént vásárol a gyülekezetnek. A honlapkészítés technikai részét Simon János, tartalmi részét lelkipásztorunk és az ÜZENET szerkesztősége vállalta magára. A doménnévvvel kapcsolatos egyeztetések még folynak – a gyülekezet vezetősége szívesen fogad minden ötletet, javaslatot.

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések – heti egyszeri küldés elektronikus formában): **uzenet@refnet.cz**

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP